

XI. ULUSLARARASI DÜNYA DİLİ TÜRKÇE SEMPOZYUMU

BİLDİRİ KİTABI
16-18 EKİM 2019 | SAMSUN

19 MAYIS 1919' UN YÜZÜNCÜ YILI ANISINA

XI. ULUSLARARASI
DÜNYA DİLİ
TÜRKÇE
SEMPOZYUMU

Prof. Dr. Serkan ŞEN
Dr. Öğr. Üyesi Mediha MANGIR

XI. ULUSLARARASI DÜNYA DİLİ TÜRKÇE SEMPOZYUMU
BİLDİRİ KİTABI

XI. ULUSLARARASI

**DÜNYA DİLİ
TÜRKÇE**

SEMPOZYUMU

BİLDİRİ KİTABI

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

16-18 EKİM 2019

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Serkan ŞEN

Dr. Öğr. Üyesi Mediha MANGIR

SAMSUN, 2019

SAMSUN ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
XI. ULUSLARARASI DÜNYA DİLİ TÜRKÇE SEMPOZYUMU

Bildiri metinlerinin içeriğinden yazarları sorumludur. Tüm hakları saklıdır.

İzinsiz kopyalanamaz, aktarılamaz, çoğaltılamaz.

Editörler:

Prof. Dr. Serkan ŞEN

Dr. Öğr. Üyesi Mediha MANGIR

Takım Numarası:

ISBN: 978-605-61301-1-3

Kapak Tasarımı:

Özge ASLAN

İletişim:

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

SAMSUN

Tel:

(0362) 312 19 19 (Dahili, 5156-5374)

E-posta :

dunyadiliturkce2019@gmail.com

Genel Ağ Adresi:

<https://dunyadiliturkce2019.omu.edu.tr>

XI. ULUSLARARASI DÜNYA DİLİ TÜRKÇE SEMPOZYUMU

16-18 EKİM 2019, SAMSUN

SEMPOZYUM KURULLARI

ONUR KURULU

Osman Kaymak

Samsun Valisi

Prof. Dr. Sait BİLGİÇ

Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü / XI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Onur Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU

Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Türk Dil Kurumu Başkanı

Prof. Dr. Şeref ATEŞ

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı

DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL

(I. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı)

Prof. Dr. Ahmet PEHLİVAN

(II. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı)

Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN

(III. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı)

Prof. Dr. Pervin ÇAPAN

(IV. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı)

Prof. Dr. Turgut TOK

(V. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı)

Prof. Dr. Hatice ŞAHİN

(VI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı)

Prof. Dr. Ahmet BURAN

(VII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı)

Doç. Dr. Abdullah ŞAHİN – Yrd. Doç. Dr. Hayrettin PARLAKYILDIZ

(VIII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanları)

Doç. Dr. İlhan ERDEM

(IX. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı)

Prof. Dr. Ferruh AĞCA

(X. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Düzenleme Kurulu Başkanı)

DÜZENLEME KURULU

Düzenleme Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Serkan ŞEN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Düzenleme Kurulu Başkan Yardımcısı

Dr. Öğr. Üyesi Mediha MANGIR

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Düzenleme Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Feyzi Ersoy

Türk Dil Kurumu Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Eğitim Müdürü

Prof. Dr. Şahin KÖKTÜRK

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı

Doç. Dr. Şeyma BÜYÜKKAVAS KURAN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi Ömer SARAÇ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Abdullah KÖK, Antalya Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL, Başkent Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Ahat ÜSTÜNER, Fırat Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLASUN, Emekli Öğretim Üyesi (Türkiye)

Prof. Dr. Ahmet BURAN, Fırat Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN, Trakya Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Aleksandr TSOI, Lodz Üniversitesi (Polonya)

Prof. Dr. Alfiya YUSUPOVA, Kazan Devlet Üniversitesi (Rusya Federasyonu)

Prof. Dr. Ali AKAR, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Ali GÖÇER, Erciyes Üniversitesi, (Türkiye)

Prof. Dr. Anarkul SALKINBAY, Al-Farabi Kazakh Notional Univertisy (Kazakistan)

Prof. Dr. Asiye Mevhibe COŞAR, Karadeniz Teknik Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Ayşe İLKER, Celal Bayar Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Bilal Yücel, Cumhuriyet Üniversitesi, (Türkiye)

Prof. Dr. Bilgehan Atsız GÖKDAĞ, Kırıkkale Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Celal DEMİR, Afyon Kocatepe Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ, Uludağ Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Ceval KAYA, Ardahan Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Derya YAYLI, Pamukkale Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Dilek Ergönenç AKBABA, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM, Emekli Öğretim Üyesi (Türkiye)

Prof. Dr. Emine YILMAZ, Hacettepe Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Enkhtsetseg DUGARSUREN, National University of Mongolia (Moğolistan)

Prof. Dr. Ercan ALKAYA, Fırat Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Erhan AYDIN, İnönü Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Fatih KIRIŞÇIOĞLU, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Fatma AÇIK, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Ferruh AĞCA, Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Ferit YUSUPOV, Kazan Devlet Üniversitesi (Rusya Federasyonu)

Prof. Dr. Feyzi ERSOY, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Firdaus Hisamitdinova, Rusya İlimler Akademisi, (Rusya)

Prof. Dr. Funda TOPRAK, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Gülsel SEV, Bolu İzzet Baysal Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN, Ege Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Habibe YAZICI ERSOY, Hacı Bayram Veli Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Hakan ÜLPER, Mehmet Akif Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Halit KARATAY, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Hamza ZÜLFİKAR, Emekli Öğretim Üyesi (Türkiye)

Prof. Dr. Hatice ŞAHİN, Uludağ Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Hayati DEVELİ, İstanbul Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Hülya KASAPOĞLU ÇENGEL, Hacı Bayram Veli (Türkiye)

Prof. Dr. İhsan KALEMDAROĞLU, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Kerime ÜSTÜNOVA, Uludağ Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Leyla KARAHAN, Emekli Öğretim Üyesi (Türkiye)

Prof. Dr. Lindita XHANARİ LATİFİ, Tiran Üniversitesi (Arnavutluk)

Prof. Dr. Mehmet AYDIN, Manas Üniversitesi (Kırgızistan)

Prof. Dr. Mehmet Dursun ERDEM, Uluslararası Balkan Üniversitesi (Makedonya)

Prof. Dr. Mehmet Mahur TULUM, Anadolu Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Mehmet Vefa NALBANT, Pamukkale Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Minsylu USMANOV, Başkurt Devlet Pedagoji Üniversitesi (Rusya Federasyonu)

Prof. Dr. Musa ÇİFÇİ, Uşak Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH, Erciyes Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Mustafa KOÇ, Bilecik Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Mustafa ÖNER, Ege Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Mustafa UĞURLU, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Prof. Dr. Nadir İLHAN, Ahi Evran Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Nergis BİRAY, Pamukkale Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Nesrin SİS, İnönü Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN, Erciyes Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Nurettin DEMİR, Başkent Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Osman Fikri SERTKAYA, Emekli Öğretim Üyesi (Türkiye)

Prof. Dr. Osman MERT, Atatürk Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Ömer ÖZKAN, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Özen YAYLAGÜL ÜSTÜNEL, Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Paşa YAVUZARSLAN, Ankara Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Pervin ÇAPAN, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Saadettin ÖZÇELİK, Dicle Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Sandybai BORANBAYEV, Regional Social-Innovational University (Kazakistan)

Prof. Dr. Selahattin DİLİDÜZGÜN, İstanbul Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Selahattin TOLKUN, Anadolu Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Semra ALYILMAZ, Uludağ Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Serkan ŞEN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Siham ABDULMECİT Ahmet ZENGİ, Bağdat Üniversitesi (Irak)

Prof. Dr. Suat UNGAN, Trabzon Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN, Dokuz Eylül Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Şükrü Haluk AKALIN, Hacettepe Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Talip YILDIRIM, Uşak Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Tuncer GÜLENSOY, Emekli Öğretim Üyesi (Türkiye)

Prof. Dr. Turgut TOK, Pamukkale Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Vahit TÜRK, İstanbul Kültür Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU, Hacı Bayram Veli Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Zayabaatar DALAI, National University of Mongolia (Moğolistan)

Prof. Dr. Zeki KAYMAZ, Ege Üniversitesi (Türkiye)

Prof. Dr. Zeynep KORKMAZ, Emekli Öğretim Üyesi (Türkiye)

Doç. Dr. Ahmet AKKAYA, Adıyaman Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Ahmet DEMİRTAŞ, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Akartürk KARAHAN, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Alpaslan OKUR, Sakarya Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Bayram BAŞ, Yıldız Teknik Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Bilginer ONAN, Mustafa Kemal Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Bülent BAYRAM, Kırklareli Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Bülent GÜL, Hacettepe Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Cüneyt AKIN, Afyon Kocatepe Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Duygu UÇGUN, Pamukkale Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Erhan DURUKAN, Trabzon Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Fahrettin UZREK, Gazi Üniversitesi Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Fahri TEMİZYÜREK, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Faruk GÖKÇE, Dicle Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Ferhat ENSAR, Uludağ Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Galibe HACIYEVA, Nahçıvan Devlet Üniversitesi (Azerbaycan)

Doç. Dr. Gızılgül ABDULLAYEVA, Bakü Devlet Üniversitesi (Azerbaycan)

Doç. Dr. Gökhan ARI, Uludağ Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Gökhan ÇETİNKAYA, Pamukkale Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Gülnara ALİYEVA KOŞKUN, Bakü Slavyan Üniversitesi (Azerbaycan)

Doç. Dr. Hacer TOKYÜREK, Erciyes Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Hasan BAĞCI, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. İlhan ERDEM, İnönü Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. İlknur KARAGÖZ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Kadir Kaan BÜYÜKİKİZ, Gaziantep Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Kemalettin DENİZ, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Mesut GÜN, Nevşehir Üniversitesi, (Türkiye)

Doç. Dr. Mehmet KURUDAYIOĞLU, Hacettepe Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Murat ATEŞ, Necmettin Erbakan Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Mustafa DURMUŞ, Hacettepe Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Namık Kemal ŞAHBAZ, Mersin Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Oksana SOROKINA, Çuvaş Devlet Üniversitesi (Rusya Federasyonu)

Doç. Dr. Olga RADOVA, Moldova Bilimler Akademisi (Moldova)

Doç. Dr. Ömer Tuğrul KARA, Çukurova Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Özay KARADAĞ, Hacettepe Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Özgür AY, Uşak Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Salim KÜÇÜK, Ordu Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ, Bartın Üniversitesi, (Türkiye)

Doç. Dr. Sema ASLAN DEMİR, Hacettepe Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Şaban DOĞAN, Abant İzzet Baysal Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Zoya KİRİLLOVA, Kazan Federal Üniversitesi (Rusya Federasyonu)

Doç. Dr. Gülcan ÇOLAK, Hacı Bayram Veli Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Mehmet KARA, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Murat ELMALI, İstanbul Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ, Bartın Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Yusuf DOĞAN, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Doç. Dr. Yusuf UYAR, Gazi Üniversitesi (Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Mediha MANGIR, Ondokuz Mayıs Üniversitesi (Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emre ÇELİK, Mostar Cemal Biyediç Üniversitesi (Bosna)

Dr. Öğr. Üyesi Ankhbayar DANUU, National University of Mongolia (Moğolistan)

Dr. Öğr. Üyesi Elsev BRİNA LOPAR, Ukshin Hoti Prinzen Üniversitesi (Kosova)

Dr. Öğr. Üyesi Erol BARIN, Ankara Başkent Üniversitesi (Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Genç Osman GEÇER, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi (Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Hayrettin PARLAKYILDIZ, Kıbrıs İlim Üniversitesi (Kıbrıs)

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim ATABEY, Hacı Bayram Veli Üniversitesi (Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Nuran MALTA-MUHAXHERI, Priştina Üniversitesi (Kosova)

Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan ÖZTÜRK, Necmettin Erbakan Üniversitesi (Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Yaşar ŞİMŞEK, Giresun Üniversitesi (Türkiye)

Dr. Öğr. Üyesi Yuliia TARASIUK, Odessa Meçnikov Milli Üniversitesi (Ukrayna)

Dr. Öğr. Üyesi Serdar DERMAN, Necmettin Erbakan Üniversitesi (Türkiye)

Dr. Maral Memmetberdiyevna KULİYEVA, Türkmen Devlet Milli Dünya Dilleri Enstitüsü Rektörü (Türkmenistan)

Dr. Venera ANARBKOVA, Celalabad Devlet Üniversitesi (Kırgızistan)

Dr. Elçin İBRAHİMOV, Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi (Azerbaycan)

Dr. Firuz FEVZİ, Kabil Devlet Üniversitesi (Afganistan)

Dr. Juliana BARTA, Macaristan Bilimler Akademisi (Macaristan)

Dr. Ömer Faruk DEMİREL, Technische Universität Berlin (Almanya)

SEKRETERYA

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Raşit Memiş

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi İrem Bayraktar

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed İkbâl GÜLER

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazma Eğilimlerinin İncelenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Raşit MEMİŞ¹

Özet

Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmeni adaylarının yazma eğilimlerini belirlemek ve cinsiyet, son altı ayda okunan kitap sayısı, yazılı içerik paylaşımının olduğu sosyal medya platformlarında paylaşım yapma yapmama ve yazma eğitimi dersini alıp almama değişkenleriyle öğretmen adaylarının yazma eğilimleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu doğrultuda çalışmada betimsel tarama modeli tercih edilmiştir. Araştırmanın örneklemini Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 190 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, Piazza ve Siebert (2008) tarafından geliştirilen, İşeri ve Ünal (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan *Yazma Eğilimi Ölçeği* aracılığıyla 2018-2019 eğitim öğretim yılında toplanmıştır. *Yazma Eğilimi Ölçeği* 5'li likert tipinde olup tutku (11), güven (6) ve süreklilik (4) alt boyutlarında toplam 21 maddeden oluşmaktadır. İlk faktör, ölçeğe ilişkin toplam varyansın %30,08'ini, ikinci faktör %8,45'ini, üçüncü faktör ise %7,73'ünü, faktör boyutlarının toplamı ise ölçeğin %46,26'sını açıklamaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 21 en yüksek puan ise 105'tir. Araştırmada elde edilen veriler, betimsel analiz, bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılarak analiz edilmiştir. İstatistiksel analizlerin sonuçlarına göre; örneklemdaki öğretmen adaylarının yazma eğilimlerini gösteren puanın, ölçekten alınabilecek puan aralığının orta seviyelerinde olduğu tespit edilmiştir. Normal koşullarda, edebi metinlerle içli dışlı olması gereken ve temel dil becerilerinin yanı sıra yazma ile ilgili farklı dersler almış olmaları sebebiyle Türkçe öğretmenliği okuyan öğretmen adaylarının yazma eğilimlerinin daha yüksek olması beklenmektedir. Araştırmada ayrıca, öğretmen adaylarının yazma eğilimlerinin cinsiyet, son altı ayda okunan kitap sayısı, yazma eğitimi dersini alma ve yazılı sosyal medyayı kullanım durumlarına göre değişim gösterdiği, bu değişimin de istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptamıştır. Son olarak araştırmadan elde edilen sonuçlar alan yazındaki benzer araştırmalarla karşılaştırılmış ve ulaşılan sonuçlardan hareketle Türkçe öğretmeni adaylarının yazma eğilimlerinin geliştirilmesine yönelik yapılabileceklerle ilgili çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yazma, eğilim, yazma eğilimi, Türkçe eğitimi, öğretmen adayı.

A Research on the Writing Dispositions of Preservice Turkish Teachers

Abstract

The aim of this research is to determine writing disposition of preservice teachers and to examine relationship between writing disposition of the participants and factors such as gender, number of the books that are read in last six months, whether or not to take the writing education course and whether or not to share something on social media platforms where sharing written content is available. In this direction, descriptive survey model was preferred for the study. The study group of the research consists of 190 teacher candidates who study in Ondokuz Mayıs University, Faculty of Education, and department of Turkish language education. The data of the research was collected in 2018-2019 academic year via *Writing Disposition Scale* that was developed by Piazza and Siebert (2008) and was adopted to Turkish by İşeri and Ünal (2010). *Writing Disposition Scale* is 5-point Likert type and consist of 21 items in the sub-dimensions of passion (11), confidence (6) and continuity (4). The first factor explains 30.08% of the total variance, the second factor 8.45%, the third factor 7.73%, and the sum of

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, muhammet.memis@omu.edu.tr

the all factors explains 46.26% of the total variance of the scale. The lowest score that can be obtained from the scale is 21 and the highest score is 105. The data collected from this research were analyzed by using descriptive analysis, independent group t-test and one-way variance analysis of variance (ANOVA). According to the results of the statistical analysis; it was found that the score which indicate the writing disposition of the teacher candidates is in the middle level of the score range of the scale. Normally, it is expected that teacher candidates who study Turkish language education, would have higher writing disposition level because they are quite familiar with literacy texts and have taken different courses related to writing as well as courses for basic language skills training. In addition, it was found that the writing dispositions of the preservice teachers showed an alteration according to gender, the number of the books read in last six months, completing writing education lesson and the use of written social media, and this change was statistically significant. Finally, the results obtained from this research were compared with similar studies in the literature, and various suggestions were made for things to do regarding the ways to improve writing disposition of preservice Turkish teachers.

Key Words: Writing, disposition, writing disposition, Turkish education, preservice teacher.

Giriş

Dört temel dil becerisinden biri olan yazma, insanın duygu, düşünce ve inançlarını ifade etmede konuşmayla birlikte kullandığı bir beceridir. Bu yönüyle yazma anlatma becerilerinden biri olarak sınıflandırılmaktadır. Bireylerin yaşı ilerledikçe ve eğitim seviyesi yükseldikçe yazma becerisine duydukları ihtiyaç artmakta ve yazma özellikle örgün eğitimin içerisinde okuma ile birlikte akademik başarının elde edilmesinde başrollerden birini üstlenmektedir. Yazma becerisinde görülen yetersizlikler öğrencilerin okuldaki akademik başarılarını olumsuz etkilemektedir. Yazılı anlatım becerisinin gelişmesi ile birlikte öğrencilerde estetik bir duyarlılık ön plana çıkmakta, yazılı anlatımın ilim olarak algılanma durumu, yerini sanatsal bir duruş ve duyuşa bırakmaktadır (Ungan, 2007, s. 462). Diğer yandan etkili yazma becerisi, yetişkin bireylerin e-posta gönderme, dilekçe yazma gibi pek çok eylemlerine ve akademik kariyerlerinin gelişimine olumlu yönde katkı sağlamaktadır (Rogers ve Graham, 2008). Yazma becerisinin gelişmesiyle birlikte bireylerin bilgiyi transfer etme, kendi düşünceleri ile bilgiler arasında bağlantı kurma ve metnin yapısında tutarlılık sağlama imkânları artmaktadır (Ungan, 2007, s. 462). Yazma, okul ortamında, bir fikri kanıtlarıyla birlikte ifade etme, rapor yazma, metni gözden geçirme, plan yapma ve değerlendirme, bilginin derinleştirilmesini ve iletmesini sağlama ve konu alanı bilgisini öğrenme için bir araç olma rollerini oynamaktadır (Keys, 2000, Shanahan, 2004; Sperling ve Freedman, 2001). Yazma, dil becerileri arasında en son gelişen ve etkili bir şekilde kullanılmasının öğrenilmesi en uzun süre alan beceridir. Bu açıdan yazma alan yazında geliştirilmesinde en çok zorlanılan beceri olarak ifade edilmektedir. Bu durum, yazmanın doğası gereği birçok bilgi türünün ve becerinin birleştirilerek işe koşulmasını gerektirmesinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle özellikle yazma eğitimi verecek olan öğreticilerin sürecin gerektirdiği bilgilere ve becerilere sahip olması, yazma eğitiminin başarısını etkilemektedir.

Yazma eğitimi ve yazma becerisinin geliştirilmesi üzerinde etkisi olan zihinsel, psikolojik ve fizyolojik yeterlilik, kelime hazinesi, hazırbulunuşluk düzeyi, motivasyon, amaç, ön bilgi, yazma ihtiyacı, kaygı, konunun ilgi çekiciliği ve yazma ortamı gibi faktörlerin yanı sıra yazma eğilimi de bu sürecin başarısında rol oynamaktadır. Bu açıdan yazma eğitiminin muhatabı olan öğrencilerin yanı sıra bu eğitimi verecek olan öğreticilerin yazma eğilimlerinin de göz önünde bulundurularak durumun tespit edilmesinin, eğitimcilerin eğitimi konusundaki eksikliklerin belirlenmesinde yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Sözü edilen gerekçeden hareketle gerçekleştirilmesine karar verilen bu araştırma, öğretmen adaylarının yazma eğilimleri ile ilgili mevcut durumu ortaya koyması ve yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik olarak yapılacak çalışmalara ışık tutması bakımından önem taşımaktadır.

Sonuç olarak bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmen adaylarının yazma eğilimlerini belirlemek ve cinsiyet, son altı ayda okunan kitap sayısı, yazılı içerik paylaşımının olduğu sosyal medya platformlarında paylaşım yapıp yapmama ve yazma eğitimi dersini alıp almama değişkenleriyle öğretmen adaylarının yazma eğilimleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Türkçe öğretmeni adaylarının yazma eğilim düzeyleri nedir?
2. Yazma eğilimi düzeyi cinsiyete göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
3. Yazma eğilimi düzeyi son altı ayda okunan kitap sayısına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
4. Yazma eğilimi düzeyi sosyal medyada yazılı içerik paylaşma durumuna göre anlamlı bir fark göstermekte midir?
5. Yazma eğilimi düzeyi Yazma Eğitimi dersini alıp almama durumuna bağlı olarak anlamlı bir fark göstermekte midir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, Türkçe öğretmen adaylarının sahip oldukları yazma eğilimlerini belirlemek amacıyla uygun olan nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli tercih edilmiştir. Tarama modelinde, geçmişte ya da halen var olan bir durumun var olduğu şekli ile betimlenmesi amaçlanır (Büyüköztürk, Çakmak, K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F., 2011; Karasar, 2016, s. 114).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni Türkçe eğitimi bölümlerinde okuyan öğretmen adaylarıdır. Araştırmanın örneklemini ise 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören Türkçe öğretmeni adayları oluşturmaktadır. Örnekleme yer alan öğretmen adaylarının analizler sırasında dikkate alınan özellikleri aşağıda sunulmuştur:

Tablo 1.Örneklemdaki Öğretmen Adaylarına Ait Özellikler

Değişkenler		N
Cinsiyet	Erkek	61
	Kız	129
Son 6 Ayda Okunan Kitap Sayısı	Hiç	9
	1	26
	2	39
	3	31
	4	25
	5 ve üstü	60
Sosyal Medyada Yazılı İçerik Paylaşma	Evet	116
	Hayır	74
Yazma Eğitimi Dersini Alma Durumu	Evet	126
	Hayır	64

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak Piazza ve Siebert (2008) tarafından geliştirilen, geçerlilik ve güvenilirlik analizleri yapılarak İşeri ve Ünal (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan “Yazma Eğilimi Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğine ilişkin bulgular için Cronbach Alfa katsayıları hesaplanmış ve ölçeğin tamamında. 874; tutku alt boyutunda. 882; güven alt boyutunda. 734; süreklilik alt boyutunda ise .639 katsayılarına ulaşılmıştır. Üç faktörlü ölçekte, ilk faktör toplam varyansın %30,08’ini, ikinci

faktör %8,45'ini, üçüncü faktör ise %7,73'ünü açıklamaktadır. Faktör boyutlarının toplamının ise ölçeğin %46.26'sını açıkladığı tespit edilmiştir (İşeri ve Ünal, 2010). Ölçek 5'li likert tipinde olup tutku (11), güven (6) ve süreklilik (4) alt boyutlarında toplam 21 maddeden oluşmaktadır.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde, öğrencilerin ölçekteki maddelerden işaretledikleri ifadelerin puan karşılıklarını hesaplamak üzere seçeneklere *Hiç Katılmıyorum* için 1 puan, *Katılmıyorum* için 2 puan, *Kararsızım* için 3 puan, *Katılıyorum* için 4 puan ve *Tamamen Katılıyorum* için 5 puan verilmiştir. Bu halde ölçekten alınabilecek en düşük puan 21, en yüksek puan ise 105'tir. Veri toplama süreci sonunda elde edilen puanların yorumlanmasında, *Çok Düşük* için 1.00-1.79, *Düşük* için 1.80-2.59, *Orta* için 2.60-3.39, *Yüksek* için 3.40-4.19 ve *Çok Yüksek* için 4.20-5.00 aralıkları temel alınmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin normal dağılım incelemesi gerçekleştirilerek parametrik testler tercih edilmesine karar verilmiş; bu doğrultuda verilerin analizinde betimsel analiz, bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo 2. Yazma Eğilimi Ölçeğine İlişkin Betimsel Analiz Sonuçları

N	Minimum	Maksimum	\bar{X}
190	1.62	4.71	3.16

Tablo 2'deki verilere göre, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının ölçekten aldıkları en düşük puan 1.62 en yüksek puan 4.71'dir. Örneklemdeki öğrencilerin yazma eğilimi ortalama puanı 3.16 olarak belirlenmiştir. Bu puan, Türkçe öğretmeni adaylarının yazma eğilimlerinin *orta* düzeyde olduğunu göstermektedir.

Tablo 3. Yazma Eğilimi Puanlarının Cinsiyete Göre Anlamlılığını Gösteren T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	\bar{X}	Ss	Sd	t	p*
Erkek	61	2.97	17.05	188	2.802	.006
Kız	129	3.35	19.17			

*p<.05 düzeyinde anlamlı

Tablo 3'teki verilere bakıldığında, erkek öğrencilerin ölçekten ortalama 2.97 puan, kız öğrencilerin ise ortalama 3.35 puan aldığı görülmektedir. Erkek ve kız öğrenciler arasında 0.38 ortalama puanlık yazma eğilimi farkı bulunmaktadır. Bu farkın istatistiksel olarak bir anlam ifade edip etmediğini ortaya çıkarmak için yapılan t-testi sonucuna göre cinsiyetin Türkçe öğretmen adaylarının yazma eğilimleri üzerinde anlamlı bir farklılaşmaya yol açtığı belirlenmiştir ($t_{(188)}=2.802$, $p=.006$).

Tablo 4. Yazma Eğilimi Puanlarının Okunan Kitap Sayısına Göre Anlamlılığını Gösteren Tek Yönlü Anova Sonuçları

Kitap Sayısı	N	\bar{X}	Ss	Varyansın Kaynağı	KT	Sd	KO	p*
Hiç	9	1.71	1.58	Gruplar Arası	52156.700	5	10431.340	
1	26	2.03	5.56					
2	39	2.88	9.79					
3	31	3.30	10.23	Gruplar İçi	15047.174	184	81.778	.000
4	25	4.03	5.01					
5 ve üstü	60	4.42	12.39	Toplam	67203.874	189		

*p<.05 düzeyinde anlamlı

Tablo 4'teki veriler incelendiğinde, araştırmaya katılan 190 öğretmen adayından son 6 ayda hiç kitap okumayan 9'unun yazma eğilimi ölçüğü ortalama puanı 1.71, 1 kitap okuyan 26'sının yazma eğilimi ölçüğü ortalaması 2.03, 2 kitap okuyan 39'unun ölçek puan 2.88, 3 kitap okuyan 31'inin yazma eğilimi ortalaması 3.30, 4 kitap okuyan 25'inin yazma eğilimi ortalama puanı 4.03, 5 ve daha çok sayıda kitap okuyan 60'ının ölçek ortalama puanı 4.42 şeklinde tespit edilmiştir. Farklı sayıda kitap okuyan öğretmen adaylarının yazma eğilimi ölçüğünden aldıkları farklı ortalama puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşma olup olmadığını ortaya çıkarmak için yapılan tek yönlü Anova analizinin sonucuna göre; farklı sayıda kitap okumanın yazma eğilimi üzerinde anlamlı bir etkisinin bulunduğu saptanmıştır. Bu verilerden hareketle, daha az kitap okuyanların daha az yazma eğiliminde olduğu, daha çok kitap okuyanların ise yazma eğilimlerinin daha yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

Tablo 5. Yazma Eğilimi Puanlarının Sosyal Medyada Yazılı İçerik Paylaşım Durumuna Göre Anlamlılığını Gösteren T-Testi Sonuçları

Sosyal Medya Paylaşımı	N	\bar{X}	Ss	Sd	t	p*
Evet	116	3.80	12.114	188	18.034	.000
Hayır	74	2.34	10.296			

*p<.05 düzeyinde anlamlı

Tablo 5'teki verilere göre, örneklemdaki katılımcılardan yazılı sosyal medyada içerik paylaşanların yazma eğilimi ortalaması 3.80 puan, paylaşmayanların 2.34 puan olarak belirlenmiştir. Yapılan t-testi sonucunda, iki grup arasındaki 1.46 ortalama puanlık farkın da istatistiksel olarak anlamlı bir farklılaşmaya işaret ettiği tespit edilmiştir ($t_{(188)}=18.034$, $p=.000$).

Tablo 6. Yazma Eğilimi Puanlarının Yazma Eğitimi Dersi Alma Durumuna Göre Anlamlılığını Gösteren T-Testi Sonuçları

Yazma Eğitimi Dersi Alma Durumu	N	\bar{X}	Ss	Sd	t	p*
Evet	126	3.73	12.784	188	16.869	.000
Hayır	64	2.26	10.005			

*p<.05 düzeyinde anlamlı

Tablo 6'daki veriler incelendiğinde, Türkçe eğitimi bölümünde okuyan öğretmen adaylarından henüz yazma eğitimi dersini almamış olan 64 öğrencinin yazma eğilimi ölçüğü ortalaması 2.26 iken, yazma eğitimi dersini almış olan 126 öğrencinin yazma eğilimi ortalama puanı ise 3.73 olarak belirlenmiştir. İki grup arasında 1.47 puanlık bir farkın olduğu görülmektedir. Gerçekleştirilen t-testi sonucuna göre, bu puan farkının istatistiksel olarak anlamlı bir değişimi gösterdiği tespit edilmiştir. Başka bir ifadeyle, yazma eğitimi dersini alan öğrencilerin yazma eğilimlerinin henüz bu dersi almayanlara göre daha yüksek düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır ($t_{(188)}=16.869$, $p=.000$).

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Türkçe öğretmeni adaylarının yazma eğilimlerini belirlemek, öğretmen adaylarının cinsiyetlerinin, son altı ayda okudukları kitap sayısının, yazılı sosyal medyada paylaşım yapıp yapmamalarının ve yazma eğitimi dersini alıp almama durumlarının yazma eğilimi üzerinde bir etkisinin olup olmadığını tespit etmek amacını taşıyan bu araştırmada ulaşılan sonuçlar şunlardır:

Araştırmaya katılan Türkçe öğretmeni adaylarının yazma eğilimlerinin *orta düzeyde* olduğu anlaşılmıştır. Bu sonuç farklı bölümlerde okuyan öğretmen adayları ile yapılan bir araştırmada ulaşılan sonuçla benzerlik göstermektedir (Kansızoğlu, Akdoğdu ve Güler, 2018). Normal koşullarda, edebi metinlerle içli dışlı olması gereken ve temel dil becerilerinin yanı sıra yazma ile ilgili farklı dersler almış

olmaları sebebiyle Türkçe öğretmenliği okuyan öğretmen adaylarının yazma eğilimlerinin daha yüksek olması beklenmektedir. Ancak hem Türkçe eğitimi ana bilim dalında hem de farklı ana bilim dallarında öğrenim gören öğrencilerin yazma eğilimi ortalamalarının orta düzeyde olması, Türkçe öğretmen adaylarının yazma eğilimlerinin artırılmasına yönelik çalışmalara ihtiyaç olduğuna işaret etmekle birlikte farklı derslerin öğretmeni olacak bireylerin benzer yazma eğilimine sahip olduklarını da göstermektedir. Esasen, öğretmenlerin öğrencilerine örnek olması ve onlarla birlikte yazması gerekir. Bu bakımdan Türkçe öğretmeni olarak görev yapacak kişilerin yüksek düzeyde bir yazma eğilimine sahip olmasınlarında aranan ya da aranması gereken özellikler arasındadır.

Araştırmada, cinsiyetin yazma eğilimi üzerinde bir etkisinin bulunduğu, bu etkinin de kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılaşma ile ortaya çıktığı görülmüştür. Bu sonuç, kızların erkeklere göre kendilerini ifade etmede yazıyı bir araç olarak daha çok tercih ettiklerini göstermektedir. Kız öğrencilerin yazma eğilimlerinin daha yüksek olması, cinsiyetlerin herkes tarafından genel kabul görmüş özellikleri dikkate alındığında, kızların duygu ve düşüncelerini paylaşmaya daha meyilli olmalarına bağlanabilir. Ortaokul düzeyindeki öğrencilerden başlayarak farklı seviyelerdeki öğrencilerle yapılan birçok araştırmada da kızların yazma eğilimlerinin erkeklerden daha yüksek olduğu belirlenmiş durumdadır (Baş ve Şahin, 2013; İşeri, 2010; Tüfekçioğlu, 2010; Uçgun, 2014; Tabak ve Topuzkamuş, 2014). Bu sonuçlardan farklı olarak öğretmen adayları ile yapılan bir araştırmada ise cinsiyetin yazma eğilimi üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmadığı tespit edilmiştir. (Kansızoğlu, Akdoğdu ve Güler, 2018). Bu araştırmada elde edilen sonuç, alan yazında çoğunluğu temsil eden ve cinsiyetin yazma eğilimini etkilediği yönünde ulaşılan sonuçlarla örtüşmektedir.

Araştırmada, okunan kitap sayısının yazma eğilimini etkilediği veson 6 ayda okunan kitap sayısının artmasına bağlı olarak öğretmen adaylarının yazma eğilim düzeylerinin yükseldiği belirlenmiştir. Uçgun (2014) tarafından yazma eğilimi konusunda gerçekleştirilen araştırmada da benzer sonuca ulaşılmış, son 1 ayda okunan kitap sayısı arttıkça öğrencilerin yazma eğilimleri yükseldiği belirtilmiştir. Bu sonucun ortaya çıkmasında, yazmanın okuma ile önemli ölçüde bağlantılı olması (Fitzgerald ve Shanahan, 2000, s. 42), okumanın kelime hazinesinin genişlemesini sağlaması nedeniyle kitap okuyanların duygu ve düşüncelerini yazılı veya sözlü ifade etmede kendilerini daha rahat hissetmeleri, okumanın yazmayı destekleyip beslemesi, iyi bir yazar olabilmenin ön koşulunun iyi bir okuyucu olmaktan geçmesi ve sanatsal ve estetik ifade biçimlerinin insanı aynı üslupta yazma ihtiyacı hissettirip isteklendirmesi faktörlerinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Araştırmadan elde edilen bir başka sonuç ise, yazma eğilimi düzeyinin yüksek olması ile sosyal medyada yazılı içerik paylaşımı yapılması arasında anlamlı bir ilişki olduğu, yazma eğilimi yüksek olanların yazılı içerik paylaşmaya imkân veren sosyal medyada platformlarında paylaşım yaptığı şeklindedir. Değişen çağ ve gelişen teknoloji sebebiyle yazıların yazıldığı materyaller ile okunmaya, beğeniye ve değerlendirilmeye sunulduğu ortamlar farklılaşmış, yazılar eskisine nazaran daha hızlı bir şekilde ve daha büyük bir kitleye ulaşma imkânı bulmuştur. Bu doğrultuda, araştırmaya katılan öğretmen adaylarından yazma eğilimi yüksek olanların yazılarını sosyal medya platformlarına taşıyarak paylaşma yolunu seçmeleri, sözü edilen gerekçeler nedeniyle beklenen bir durum olarak değerlendirilmiştir.

Araştırmada son olarak Türkçe eğitimi lisans programının müfredatında zorunlu ders olarak yer alan Yazma Eğitimi dersini alan öğretmen adaylarının yazma eğilimlerinin bu dersi henüz almamış olanlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu noktada, yazma eğitimi dersinin öğretmen adaylarının yazma eğilimleri üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu iddia edilebilir. Göçer (2016) tarafından Türkçe öğretmen adaylarının yazma tutumları üzerine yapılan bir araştırmada ise Anlatma Teknikleri II: Yazma Eğitimi dersini alan katılımcıların yazma tutumlarının olumsuz yönde etkilendiği belirtilmiştir. Her ne kadar tutum ve eğilim birbirinden farklı kavramlar olsa da eğilimler tutumların

oluşmasında oldukça önemli bir etkiye sahiptir. Bu nedenle yazma eğiliminin olumlu ve yüksek düzeyde olmasının yazma tutumunun da olumlu yönde olmasını sağlayarak öğretmen adaylarını daha çok yazmaya ve yazma ile ilgili becerilerini geliştirmeye sevk edeceği ileri sürülebilir. Bu bakımdan iki araştırmada ortaya çıkan iki farklı sonuç Yazma Eğitimi dersi açısından değerlendirildiğinde, öğrenim çıktılarının yanı sıra tutum ve eğilim gibi yazmayı etkileyen hususların, dersin içeriği, dersin işleniş tarzı ve ders süresince yapılan uygulamalara bağlı olarak olumlu veya olumsuz yönde değişim gösterdiği iddia edilebilir.

Türkçe öğretmeni adaylarının yazma eğilimlerinin orta düzeyde olması, kız ve erkek öğretmen adayları arasında yazma eğilimi düzeyi bakımından anlamlı bir fark bulunması, katılımcıların okuduğu kitap sayısına bağlı olarak yazma eğilimlerinin değişiklik göstermesi, son 6 ayda okunan kitap sayısının oldukça yetersiz olması ve Türkçe eğitimi müfredatında yer alan Yazma Eğitimi dersinin yazma eğilimi üzerinde olumlu bir etki yaratması sonuçlarından yola çıkarak şu önerilerde bulunulabilir:

Özellikle Türkçe öğretmeni olacak adayların yazma eğilimlerinin artırılabilmesi için yazma eğitimi dersindeki uygulamaların niteliğinin ve sayısının artırılması, öğretmen adaylarının hangi türlerde yazma ilgilerinin daha yüksek olduğunun belirlenerek daha çok bu türlerde yazmaya yönlendirilmesi, YÖK tarafından güncellenen Türkçe eğitimi lisans programında Yazma Eğitimi dersinin kaldırılan uygulama kredisinin düzeltilerek yeniden programa eklenmesi, öğretmen adaylarının daha çok kitap okumaları için gerekli çabanın sarf edilerek Türkçe eğitimi bölüm kütüphanelerinin kurulması ve Türkçe öğretmenliği bölümünde 4 yılın sonunda okunmuş olması gereken bir okuma listesinin hazırlanarak ülke genelinde uygulamaya geçirilmesi gerekmektedir.

Cinsiyet farkına bağlı ortaya çıkan yazma eğilimi düzey farkının giderilerek hem erkek hem kız öğrencilerin istenen yazma eğilimi düzeyine erişebilmeleri için böyle bir sonucun ortaya çıkmasının altında yatan sebeplerin öncelikli olarak disiplinler arası bir yaklaşımla araştırılması ve bu araştırmaların sonuçlarına göre de alınabilecek önlemler ve işe koşulabilecek uygulamaların belirlenmesi önem arz etmektedir.

Sosyal medyanın kaygı, tutum, motivasyon gibi diğer kavramlarla birlikte yazma eğilimi üzerindeki etkisinin daha derinlemesine araştırılarak bu platformun eğitim ve beceri geliştirme amaçlı kullanılabilmesine yönelik yenilikçi yaklaşımların ortaya koyulması da yerinde olacaktır.

Kaynakça

- Baş, G. ve Şahin, C. (2013). İlköğretim öğrencilerinin yazma eğilimlerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Sakarya University Journal of Education*, 3(1), 32-42.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak Kılıç, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Fitzgerald, J. & Shanahan, T. (2000). Reading and writing relations and their development. *Educational Psychologist*, 35 (1), 39-50.
- Göçer, A. (2016). Yazma eğitimi dersinin Türkçe öğretmeni adaylarının yazmaya karşı tutumlarına etkisi. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(2), 343-352.
- İşeri, K. (2010). Evaluation of writing dispositions of elementary school sixth grade students. *The New Educational Review*, 22(3-4), 295-305.
- İşeri, K. ve Ünal, E. (2010). Yazma eğilimi ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması. *Eğitim ve Bilim*, 35(155), 104-117.

- Kansızoğlu, H., Akdoğdu, E. ve Güler, T. (2018). Öğretmen adaylarının yazma eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *International Congress on Politic, Economic and Social Studies*. Venice/Italy.
- Karasar, N. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemi. Kavramlar, ilkeler, teknikler*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Keys, C. W. (2000). Investigating the thinking processes of eighth grade writers during the composition of a scientific laboratory report. *Journal of Research in Science Teaching*, 37, 676-690.
- Piazza, C. L. & Siebert, C. F. (2008). Development and validation of a writing disposition scale for elementary and middle school students. *The Journal of Education Research*, 101(5), 275-285.
- Rogers, L. A. ve Graham, S. (2008). A meta-analysis of single subject design writing intervention Research. *Journal of Educational Psychology*, 100(4), 879-906.
- Sperling, M. ve Freedman, S. W. (2001). Review of writing research. İçinde V. Richardson (Ed.), *Handbook of research on teaching* (370-389). Washington: American Educational Research.
- Shanahan, T. (2004). Overcoming the dominance of communication: Writing to think and to learn. İçinde T. L. Jetton & J. A. Dole (Eds.). *Adolescent literacy research and practice* (59-73) New York: Guildford.
- Tabak, G. ve Topuzkanamış, E. (2014). An analysis of writing dispositions of 6th grade students in terms of different variables. *Mevlana International Journal of Education*, 4(2), 1-11.
- Tüfekçioğlu, B. (2010). Yazma becerisinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Dil Dergisi*, 149, 30-45.
- Uçgun, D. (2014). Altıncı sınıf öğrencilerinin yazma eğilimlerinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 39(175), 227-238.
- Ungan, S. (2007). Yazma becerisinin geliştirilmesi ve önemi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(2), 461-462.